Aaltonen/Niinimaa

8.3.2022

50/04.01.00/2022

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

HE 10/2022

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausuntopyyntö: Hallituksen esitys (HE 10/2022) eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n asiantuntijalausuntona seuraaviin hallituksen esityksen kohtiin:

69 a § Tukipalvelujen ostoa ja myyntiä koskeva siirtymäaika

Siirtymäaika ja mahdollisuus kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden välillä ostaa ja myydä tukipalveluja, antaa näille lisäaikaa järjestellä tukipalvelutoimintoja kireässä aikataulussa.

Toisaalta hyvinvointialueille siirtyvien tukipalvelujen organisointi saattaa jopa vaikeutua ja työntekijöiden asemaan aiheutua epävarmuutta, jos pykälän mahdollistama siirtymäaika otetaan käyttöön laajassa mitassa. Tarkoituksenmukaista olisikin onnistua tukipalveluiden organisointiratkaisuissa jo vuoden 2022 aikana, jolloin voimaanpanolain mukaisesti 18 §:n 2 momentin piiriin kuuluva tukipalveluhenkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Vaikka sopimusten hankintarajat lähtökohtaisesti rajaavat pykälän mahdollisen soveltamisen piiriin kuuluvan henkilöstön joukkoa, useamman luovuttavan organisaation laajuisilla alueilla tilanne saattaa koskea suurempaa henkilöstömäärää. Tästä voi seurata työnantajalle useampia liikkeen luovutuksia ja palveluiden uudelleen järjestämisiä.

Voimaanpanolakiin perustuvan liikkeen luovutuksen siirtymäaika voi aiheuttaa luovutuksen saavalle työnantajalle hankaluuksia esim. palvelussuhteiden ehtojen yhtenäistämisessä, jos liikkeen luovutuksen hetkiä on useampia ja henkilöstön siirtymisen aikaväli venyy pitkäksi. Pitkä siirtymäaika ei ole tarkoituksenmukainen.

69 a §:ssä ja sen perusteluissa voimaanpanolain 18 §:n 2 momentin mukainen henkilöstön siirtyminen automaattisen liikkeen luovutuksen perusteella on kytketty ”sopimuksen päättymiseen” sekä siihen että palveluiden ostaminen ja myyminen on mahdollista vuoden 2023 loppuun saakka. Vuoden 2023 loppu lienee siten tarkoitettu takaraja ja viimeinen hetki ko. pykälän soveltamiseksi.

Pykälän perusteluosassa hallituksen esityksen sivulla 21 on epäselvä kohta: ”Koska kyse on kilpailutilanteesta markkinoilla harjoitetusta toiminnasta henkilöstö voisi siirtyä hyvinvointialueen lisäksi kunnan omistamalle yhtiön palvelukseen.” Mitä tilanne

käytännössä tarkoittaa? Voiko määräyksen perusteella siirtyminen kunnan omistaman yhtiön palvelukseen ohittaa voimaanpanolain mukaisen liikkeen luovutuksen velvoitteen, jossa liikkeen luovutus voi tapahtua vain hyvinvointialueelle? Vai tarkoittaisiko määräys voimaanpanolain automaattisen liikkeen luovutuksen piirin laajentamista niin, että henkilöstöä voisi siirtyä sen perusteella hyvinvointialueen lisäksi myös kunnan omistamaan yhtiöön?

Varsinaisessa 69 a pykälätekstissä on myös epäselvyyttä tai toistoa: ”*Jos hyvinvointialue ja kunta tai kuntayhtymä ovat tehneet 1 ja 2 momentissa tarkoitetun tukipalveluja koskevan sopimuksen, sopimuksen päätyttyä kunnan ja kuntayhtymän henkilöstöön sovelletaan, mitä tämän lain 18 §:n 2 momentissa säädetään sopimuksen päätyttyä.*”

65 § Ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtäminen hyvinvointialueille eräissä tapauksissa

Täsmennys on olennainen ja tärkeä pykälän mukaisen sopimuksen tehneen hyvinvointialueen palvelujen järjestämisen ja hyvinvointialueeseen virkasuhteessa olevan eläinlääkärin virantoimituksen kannalta.

Tällä hetkellä vain yksi hyvinvointialue on ottamassa hoitaakseen alueen ympäristöterveydenhuollon tehtävät. Etenkin eläinlääkintähuollon tehtävien järjestäminen on muutospaineen alla ympäri maata nykyisten palveluiden järjestämisen puitteissa ja eläinlääkärityövoiman saatavuuden ongelmissa.

Saattaisi olla tarkoituksenmukaista joustavammin mahdollistaa eläinlääkintähuollon järjestäminen hyvinvointialueen puitteissa kuin mitä se nyt on voimaanpanolain mukaan vuoden 2023 jälkeen ja ennen vuoden 2026 mahdollisen parlamentaarisen työryhmän linjaaman tehtävien siirron mukaan.

KUNTA- JA HYVINVOINTIALUETYÖNANTAJAT KT

Neuvottelupäällikkö	Henrika Nybondas-Kangas
Työmarkkinalakimies	Jenni Aaltonen
Työmarkkina-asiamies	Iikka Niinimaa